

Orientering

Til Økonomiudvalget

Orientering om regeringens 2030-plan

Resumé

Finansministeren præsenterede d. 7. november 2023 regeringens 2030-plan. I december 2023 besvarede finansministeren spørgsmål fra Folketingets Finansudvalg om initiativer i og finansiering af regeringens 2030-plan. Nedenfor gennemgås de dele, som har direkte relevans for kommunerne.

Sagsfremstilling

Det finanspolitiske råderum

Finansministeriets mellemfristede fremskrivning, som kaldes 2030-planforløbet, danner grundlag for regeringens samlede 2030-plan. I 2030-planforløbet fra august 2023 blev det finanspolitiske råderum i 2030 opgjort til 68 mia. kr. målt ift. 2023, jf. *oversigt 1*. Det finanspolitiske råderum frem mod 2030 er et mål for den højest mulige offentlige forbrugsvækst givet øvrig besluttet politik.

Regeringens prioriteringsrum udgøres af det finanspolitiske råderum i 2030-planforløbet samt af endnu ikke gennemførte finansieringsbidrag. Prioriteringsrummet udgør 80¼ mia. kr. i regeringens 2030-plan i 2030 målt ift. 2023.

Øversigt 1: Udvalgte nøgletal fra regeringens 2030-plan, mia. kr. 2023-p/l

Finanspolitisk råderum	68
Prioriteringsrum	80¼
Udvalgte prioriteringer	
Basisløft af velfærden	19
Tryghed og udviklingen af velfærden	12¾
Ny ramme til grøn omstilling og velfærd	4¼
Omprioritering af midler på folkeskoleområdet	1¾
Reserve	6
Udvalgte finansieringsbidrag	
Reform af beskæftigelsesindsatsen	3
Forudsatte besparelse på administration i kommuner og regioner	3
Omlægning af understøttende undervisning	1¾

19-1-2024

Sagsnummer i F2
2023 - 22361

Dokumentnummer i F2
4523664

Sagsnummer eDoc
2023-0488021

Sagsbehandler
Lene Toftkær

Markant opjustering af råderummet

Råderummet er opjusteret med 20 mia. kr. ift. august 2022. Heraf kan ca. 5 mia. kr. henføres til regeringens gennemførte politiske initiativer, herunder afskaffelsen af store bededag som helligdag og reform af universitetsuddannelserne. Den øvrige forbedring af råderummet kan især henføres til underliggende forbedringer af de offentlige finanser som følge af mere international arbejdskraft og færre efterlønsmodtager og dermed en højere strukturel beskæftigelse end tidligere ventet.

Regeringens prioriteringsrum øges ud over råderummet pba. kommende reformer af SU og beskæftigelsesindsatsen, besparelser på administration i kommuner og regioner, grøn flyafgift samt omlægning af understøttende undervisning.

Basisløft af velfærden

Det demografiske træk måler, hvor meget de offentlige forbrugsudgifter skal vokse, hvis udgifterne pr. bruger af den offentlige service skal fastholdes. Det demografiske træk skønnes at udgøre 19 mia. kr. fra 2023 og frem mod 2030. Der er afsat en ramme på 19 mia. kr.

Tryghed og udvikling af velfærden

Der er prioriteret godt 12¾ mia. kr. fra det finanspolitiske råderum til at udbygge og forbedre velfærden på en række områder frem mod 2030. Heraf afsættes 2 mia. kr. til øget tryghed frem mod 2030 samt 10¾ mia. kr. til at løfte kernevelfærden på en række områder frem mod 2030, jf. herunder.

Indenfor de 10¾ mia. kr. til løft af kernevelfærden er afsat en ramme på 2¼ mia. kr. til børn, unge og uddannelse. Indsætterne skal øge kvaliteten i folkeskolen, styrke erhvervsuddannelserne for at løfte kvaliteten, løfte kvaliteten på professionsuddannelserne på velfærdsområderne samt øge søgningen til både velfærdsuddannelser og erhvervsuddannelser.

Der er afsat en ramme på 5 mia. kr. til sundhedsvæsenet. De skal blandt andet gå til en akut genopretning af kræftområdet.

Der er afsat 3,2 mia. kr. til psykiatriområdet på tværs af sektorer. Midlerne skal blandt andet bruges til en 10-års plan for psykiatrien.

Derudover er der afsat 0,2 mia. kr. til kulturområdet for at understøtte kulturen i hele landet og udbrede, at flere borgere får glæde af kulturelle tilbud.

De 2 mia. kr. til tryghed skal anvendes til at forbedre fundamentet under kriminalforsorgen med øget kapacitet, styrke domstolenes økonomi, etablere et nyt fængsel samt gennemføre en ny bandepakke og en strafreform.

Ny ramme til grøn omstilling og velfærd

Der er afsat en reserve til velfærd og grøn omstilling på 4¼ mia. kr. frem mod 2030. Der er ikke taget stilling til en udmøntning af rammen, herunder fordelingen mellem grønne prioriteringer eller velfærdsprioriteringer. Regeringen vil i forbindelse med de årlige økonomiaftaler med kommuner og regioner og finanslove præsentere konkrete forslag til udmøntning, herunder til løft af kernevelfærd.

Omprioritering af midler på folkeskoleområdet

Regeringen foreslår, at den mulighed, som skolerne fik under COVID-19 til at afkorte skoleugen ved at "konvertere" den understøttende undervisning til andre indsatser, gøres permanent. Herved omprioriteres 1¾ mia. kr. på folkeskoleområdet.

Reserve

Der er afsat en reserve på godt 6 mia. kr. til uforudsete behov.

Reform af beskæftigelsesindsatsen

Regeringen ønsker at nytænke og reformere beskæftigelsesindsatsen. Udgifterne til den aktive beskæftigelsesindsat skal målrettes og prioriteres, så der samlet set frigøres 3 mia. kr. i 2030.

Forudsatte besparelser på administration i regioner og kommuner

Administrationsbesparelser i kommuner og regioner på 1 mia. kr. i 2024 stigende til 3 mia. kr. i 2030, som prioriteres til at forbedre løn og arbejdsvilkår i den offentlige sektor. Med flerårige samarbejdsprogrammer med KL og Danske Regioner vil regeringen understøtte besparelserne på kommuner og regioners administration. Profilen på de administrative besparelser fastholdes, selvom den fulde indfasning af lønløftet er fremrykket til 2026 ifm. trepartsaftalen.

Frisættelse og andre veje til bedre velfærd for pengene

Regeringens 2030-plan indeholder også et kapitel med regeringens ambitioner for, hvordan der kan skabes bedre velfærd for pengene gennem frisættelse af den offentlige sektor, udnyttelse af teknologiske muligheder samt mindre administration og mere tid til kerneopgaven. I kapitlet sættes ikke kvantitative mål for kommunerne. Regeringen

skønner dog, at produktivetsforbedringer i den offentlige sektor i perioden fra 2007-2022 har bevirket, at de offentlige udgifter i dag opgjort i 2023-p/l er 30 mia. kr. lavere, end de ellers ville have været. Tilsvarende skønner regeringen, at en videreførelse af produktivetsudviklingen vil muliggøre en forøgelse af den offentlige service svarende til 28 mia. kr. i 2023-p/l i 2030 indenfor rammerne af et uændret nominelt offentligt forbrug.